

De Groote Wielen: omgaan met water in de toekomst

Noor Hendriks

Onderzoeksvraag

Wat wordt er in De Groote Wielen gedaan om op een duurzame manier om te gaan met water?

Gebiedsbeschrijving

Rosmalen is een dorp in de gemeente 's-Hertogenbosch wat in de provincie Noord-Brabant ligt. Een vrij nieuwe wijk van Rosmalen is de VINEX-wijk De Groote Wielen. In het midden van de wijk ligt een kunstmatig gemaakte **plas**, de Groote Wielenplas. De wijk is gebouwd in een voormalig poldergebied en heeft een kleigrond. De wijk ligt in het oosten van de gemeente 's-Hertogenbosch en in het noordwesten van Rosmalen. Hieronder staat een kaartje waarop de verschillende delen van De Groote Wielen te zien zijn.

kaart 1: De Groote Wielen¹

Resultaten

Nieuwe wijken moeten voldoen aan de zogenaamde **watertoets**, het doel is om water minder en vertraagd af te voeren, dit voorkomt piekafvoer in de rivier, wateroverlast en verdroging. In de Groote Wielen wordt duurzaam omgegaan met regenwater door het te zuiveren en op te slaan in plaats van af te voeren naar de **rioolwaterzuiveringsinstallatie**. Het regenwater wordt afgevoerd via open goten die in de straten aan het oppervlakte liggen (**oppervlakte-afvoer**). Dat water wordt door koppelbeken en **retentiebekkens** opgevangen. Het water stroomt vervolgens naar het moerasgebied ten oosten van de Watertuinen waar het op een natuurlijke manier door o.a. rietplanten en stroomsnelheid verlaging gezuiverd wordt (zie op kaart 1 waar de watertuinen liggen). Daarna stroomt het water De Groote Wielenplas in. Op deze manier blijft het regenwater in de wijk en stroomt het niet de rivier de Maas in. Een pomp zorgt ervoor dat het

water blijft doorstromen in de wijk. Dit waterafvoersysteem wordt de "Watermachine" genoemd. Bij een groot **neerslagoverschot** kan het water ook in andere delen van de wijk opgevangen worden (de Groote Wielenplas mag geen hoger waterstand krijgen dan 1,70 meter boven N.A.P.). In afbeelding 1 is te zien dat de plas ook een belangrijke recreatieve rol vervult in de wijk, de plas wordt o.a. gebruikt om te zwemmen, watersporten te beoefenen en in de winter op te schaatsen. In bepaalde delen van de wijk kan het regenwater niet direct het oppervlaktewater instromen, maar moet het eerst gezuiverd worden in het gemaal. Dit is zo het geval bij het water dat valt op het Hooghemaal, een druk bereden weg. Vuil water in De Groote Wielen wordt gescheiden van het regenwater, via een riolering afgevoerd. Via pompinstallaties komt het vuile water in een rioolgemaal terecht en daarna in de rioolwaterzuiveringsinstallatie.

afbeelding 1: De Groote Wielenplas²

Conclusie

In De Groote Wielen wordt regenwater en vuil water gescheiden afgevoerd. Het (vrij schone) regenwater hoeft zo niet naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie maar blijft in de wijk. Dit voorkomt dat er te veel water de rivier instroomt waar het kan leiden tot piekafvoer. Het water zorgt in de wijk voor recreatie doordat het een plas instroomt, waar gezwommen en geschaatst kan worden. Ook liggen er huizen aan het water (te zien op afbeelding 2), er kan hier regenwater worden opgevangen en veel mensen vinden het fijn om aan het water te wonen. Dit is een duurzame manier op om te gaan met water, die in toekomstige wijken goed toegepast zou kunnen worden.

afbeelding 2: huizen aan het water³

Referenties

Gemeente 's-Hertogenbosch i.s.m Waterschap
Aa en Maas, september 2012,
Waterstructuurplan 's-Hertogenbosch,
Klimaatbestendig, Robuust en Mooi, p 26, 75-
55.

Gemeente 's-Hertogenbosch, juni 2011,
Bestemmingsplan De Grootte Wielen, p 20, 59-
62

1: De Grootte Wielen Online, 2013, *Het Grootte
Woonplezier*

2: Brabants Dagblad, 9 juli 2013, *Rondje Grootte
Wielenplas bijna af.*

3: Bas Lavrijssen Architectuur, oktober 2011,
*Opdracht voor uitbreiding woonhuis in De
Grootte Wielen, Rosmalen*